

Indlæg bragt i Berlingske 9. maj 2011. Af Thomas Bjørnholm, prorektor Københavns Universitet og Anders Bjarklev, prorektor ved Danmarks Tekniske Universitet

Storm P. har tegnet to vagabonder. Den ene spørger: »Hvad synes du om verdenssituationen?« Den anden svarer: »Ingenting; jeg har en flue i øjet!« Moralen? Snæversyn kan blokere for udsyn.

På universiteter er udsyn mod omverdenen et vilkår. Ja, vi kan slet ikke forestille os forskning og uddannelse uden interaktion med internationale forskere og studerende. Antallet af udenlandske studerende er fordoblet på 10 år, og hver tredje forsker ansat på et dansk universitet i 2007-2009 kom fra udlandet. Det er godt – for når ambitionen er danske universiteter i verdensligaen, skal vi fortsat have mulighed for at tiltrække internationale kræfter, der kan bidrage med indsigt og udsyn.

Men desværre er der flere bump på vejen til Danmark. Sidste år besluttede Folketinget at indføre et gebyr på arbejdstilladelser for udenlandske forskere. Efter gebyret blev indført 1. januar 2011, steg sagsbehandlingstiden. Der er desuden bøvl med betaling af gebyret fra udlandet. Og man får sin ansøgning i hovedet igen, hvis der mangler et par kroner på grund af vekselkursen!

Dertil kommer, at vores nyansatte kinesiske forskere snart bliver udsat for mere sagsbehandling og ventetid. Fra 20. maj skal personer fra lande uden for EU nemlig have fat på et opholdskort. Samtidig frygter vi, at køen i Udlændingeservice til juli og august kommer til at ligne en tysk motorvej i industriferien. Om sommeren er det nemlig højsæson for internationale ansøgere til danske universiteter.

Og i det fjerne ser vi konturerne af et nyt bump på vejen. Det hedder »optjeningspligt« og betyder, at udlændinge i en periode selv skal betale for visse velfærdsydelser. Endnu har regeringen ikke afsløret, hvilken velfærd der skal koste noget og for hvem. Men Berlingske skriver, at det bl.a. drejer sig om læge- og hospitalsbesøg. Det vil i givet fald være en ekstra udgift for de internationale forskere, som i forvejen har sagt o.k. til at betale en ret høj skat i Danmark.

Politikere og erhvervsorganisationer har i kor ønsket flere højtuddannede udlændinge til Danmark. Hvis vi virkelig mener det, skal vi sikre dem en farbar vej hertil.

Og der er flere gode grunde til at gøre det. Danmark vil mangle 30.000 højtuddannede i 2030, siger DI, og en af løsningerne på det problem kan meget vel være at hente nogle af dem ude i verden. Ifølge professor Jan Rose Skaksen fra CBS har virksomheder med både danske og udenlandske videnarbejdere højere produktivitet. Præcis sådan oplever vi også på universiteterne værdien af vores udenlandske kolleger og studerende. Uden dem vil vi miste udsyn – og indsigt. Uden dem risikerer vi, at klappen går ned for det danske vidensamfund.